

Beslutningsforslag nr. B 119. Fremsat den 28. marts 1996 af Erik Larsen (V), Else Winther Andersen (V), Flemming Oppfeldt (V) og Lars Løkke Rasmussen (V)

Forslag til folketingsbeslutning om frit valg af børnepasning

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om frit valg af børnepasning til børn i alderen ½ til ca. 5 år, dvs. indtil børnehaveklassen.

Den enkelte kommune skal forpligtes til at udbetale 85 pct. af sin nettoudgift (eksklusiv

forældrebetaling) ved en børnehavplads til de forældre, der passer deres børn selv eller bruger privat pasning. Beløbet skal være skattefrit. For børn i alderen ½ til 2 år kan kommunen i stedet beslutte at yde 85 pct. af sin nettoudgift ved en vuggestue eller dagplejeplads.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslagets formål er at opnå en større grad af ligestilling mellem privat og offentlig pasning. Forældrene skal frit kunne vælge mellem forskellige pasningsformer. Derfor skal det også til enhver tid være muligt for forældre at vælge at flytte deres børn fra privat til offentlig pasning eller omvendt.

Beslutningsforslaget vil opfylde et behov hos en stor gruppe forældre og børn, der kunne være interesseret i en anden form for pasning af børn end den, som det offentlige i dag kan tilbyde.

Det fremgår af Finansministeriets Budgetredegerelse 1995, at en stor gruppe forældre med børn i offentligt dagtilbud (34 pct.) er interesseret i alternative, billige tilbud, som kræver egen eller pårørendes tilstedeværelse.

BUPL har også undersøgt interessen hos forældrene for frit valg. Af undersøgelsen »Børnefamiliernes holdninger til familiepolitik« fra oktober 1994 fremgår det, at 49 pct. af forældrene ønsker frit valg af børnepasning.

Forslagsstillerne ønsker at sikre en mangfoldighed af pasningstilbud og konkurrence mellem forskellige typer pasningstilbud. Dermed kan man forbedre servicen for borgerne.

Forslagsstillerne forestiller sig, at forældrene i praksis vil kunne vælge mellem f.eks. følgende realistiske muligheder:

- kommunal vuggestue, børnehave og dagpleje
- at passe børnene selv
- at gå sammen med andre forældre i en frivillig børnepasningsordning i lokalområdet
- at ansætte en »ung i huset«
- en egentlig privat børnehave.

Frit valg af børnepasning efter den foreslåede model vil på mange måder svare til den ordning, der i dag gælder på friskoleområdet. Når der er mulighed for frit valg på skoleområdet, er der ingen argumenter for at hindre det frie valg på børnepasningsområdet. Det offentlige har påtaget sig ansvaret for at finansiere størstedelen af udgifterne ved børnepasning, og man bestræber sig på alle måder på at give forældrene en pasningsgaranti for deres børn. Med det udgangspunkt foreslår forslagsstillerne, at det offentlige åbner for en mere fleksibel anvendelse af de ressour-

cer, der under alle omstændigheder må forudsættes afsat til børnepasning. Selv om det offentlige har påtaget sig at finansiere størstedelen af børnepasningen, er det ikke rimeligt, at det offentlige også skal bestemme, hvordan pasningen skal indrettes.

De 85 pct. af nettoudgiften til en børnehaveplads svarer i gennemsnit til ca. 26.350 kr. om året. De 85 pct. af nettoudgiften til en vuggestueplads svarer i gennemsnit til ca. 52.700 kr. om året. Beløbet skal beregnes i forhold til den enkelte kommunes faktiske udgifter til henholdsvis en børnehaveplads og vuggestueplads, således at beløbet kan variere fra kommune til kommune. Man skal maksimalt kunne modtage tilskud for tre børn.

Ønsker man at modtage beløbet og samtidig stå til rådighed for arbejdsmarkedet (som bistandsmodtager eller dagpengemodtager), skal barnet passes af andre. Udbetaling af penge til børnepasning skal ikke i sig selv tilskynde forældrene til at forlade arbejdsmarkedet. Modtagere af børnepasningsorlov skal ikke kunne modtage tilskuddet.

Den foreslåede ordning vil derfor i nogen grad »tage presset« af de offentlige tilbud. Det vil have den gavnlige bivirkning, at der bliver mere plads til de børn, der fortsat passes i offentligt regi, og medvirke til nedbringelse af ventelisterne.

Samtidig vil ordningen gøre det muligt for kommunerne at udbygge børnepasningen uden nødvendigvis at binde sig til større nybyggeri af offentlige institutioner. Selv om der generelt er stort behov for børnepasning i dag – og også vil være det i de kommende år – vil børnetallet sandsynligvis falde i enkelte kommuner. Disse kommuner vil få større fleksibilitet.

Forslagsstillerne vurderer, at merudgifterne til børnepasning i medfør af dette forslag til en vis grad vil blive modsvaret af, at en del forældre vil vælge denne ordning frem for børnepasningsorlov. Samtidig vil det være muligt at undgå en del offentlige merudgifter til f.eks. byggeri af nye institutioner. Beslutningsforslagets finansiering må ikke – efter forslagsstillerens opfattelse – forringe vilkårene for de forældre, som ønsker at gøre brug af de offentlige pasningstilbud.